

безпечує реалізацію таких принципів сучасних концепцій викладання: проблемності, погодженості та системності цілей навчання, орієнтованості на наявний досвід, націленості на самонавчання, професійної орієнтованості, зворотного зв'язку.

Основними факторами активізації навчального процесу є наступні: індивідуальний і диференційований підходи, розвиток творчої особистості студента, актуалізація потреб та мотивів здобуття економічної освіти, вдосконалення умов взаємодії шляхом підвищення ролі студента і застосування різних технічних засобів навчання, встановлення мобільного зворотнього зв'язку та ефективного контролю знань і навичок студентів.

Широкого розповсюдження набуває нині міждисциплінарне навчання, яке дає майбутнім фахівцям можливість вирішення поставленої проблеми поєднанням знання із суміжних дисциплін. Великого значення має інтеграція різноманітних видів і форм навчання, які підпорядковані загальній темі навчального курсу або даній проблемі. Зміст предмета та методи навчання повинні підбиратися так, щоб допомогти студентам у реалізації навчальних цілей, враховувати їхні інтереси, формувати позитивні емоції.

Сучасний фахівець має поєднувати такі групи якостей: наявність здібностей розуміти ситуацію, наявність необхідних навичок та вмінь, наявність необхідної поведінки. Головна увага повинна приділятися не самому змісту навчального процесу, а передачі цього змісту, тобто методиці і технології навчання. Традиційна освіта повинна навчити «вірним» знанням і діям. Активізація навчального процесу спрямована на те, щоб на підставі отриманих знань досліджувати і розв'язувати проблеми, які носять ситуаційний характер та конкретність. Дана специфіка навчання націлена на пошук помилок та шляхи їх усунення. Це дає змогу студенту зрозуміти, де він допустив помилку, виправити її та не допускати її появу в майбутньому, тобто «вірно» використовувати отримані знання і досвід.

О. І. Щедріна, канд. екон. наук, доцент
кафедри інформаційного менеджменту

ПРОБЛЕМНА ЛЕКЦІЯ ЯК МЕТОД АКТИВІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Проблема задоволення потреб суспільства у висококваліфікованих фахівцях актуальна як для України так і для зарубіжних країн. Високі темпи розвитку світової економіки, інформаційних технологій, вимоги, що стрімко міняються, до випускників вузу,

великий обсяг інформації, необхідної для засвоєння в процесі навчання, змушують використовувати в освіті різні методи активного навчання.

Суть активних методів навчання, направлених на формування умінь і навичок, полягає у забезпеченні виконання студентами тих задач в процесі розв'язання, яких вони самостійно опановують уміннями і навичками. Активні методи навчання охоплюють всі види аудиторних занять зі студентами. Зокрема, до числа найважливіших видів активних методів відноситься проблемна лекція.

До характерних особливостей проблемної лекції відноситься постановка проблеми, яку необхідно вирішити в ході викладання матеріалу, висунення в процесі її читання спірних положень, різних варіантів розв'язання тієї або іншої задачі, а саме головне залучення студентів в активне обговорення поставлених проблем і прийняття спільних рішень, що для майбутніх фахівців є дуже важливим. Тобто задачею проблемної лекції є залучення студентів до активної пізнавальної діяльності. Серед сформульованих проблем можуть бути наукові, професійні, пов'язані з конкретним змістом навчального матеріалу. Поставлені в процесі читання лекції проблемні питання не повинні пояснюватися самим викладачем, їх розв'язання повинно визначитися в процесі обговорення і до висновків студенти повинні прийти самостійно. Викладач не тільки визнає право студента на власну думку, але і зацікавлений в ній. Важливо, щоб навіть в недостатньо чіткому вирішенні студента викладач знаходив раціональне розв'язання, акцентував на ньому увагу і, тим самим заохочував студентів до подальшої активності. Спілкування зі студентами повинно будуватися таким чином, щоб підвести їх до самостійних висновків, зробити їх співучасниками процесу підготовки, пошуку і знаходження шляхів вирішення протиріч, створених самим викладачем. Успішність досягнення мети проблемної лекції забезпечується спільними зусиллями викладача і студентів.

За допомогою проблемної лекції забезпечується досягнення таких цілей: засвоєння студентами теоретичних знань (теоретичного матеріалу), розвиток теоретичного мислення, формування пізнавального інтересу до змісту дисципліни.

Дефіцит лекційного часу обмежує можливість часто проводити такі лекції часто. Однією з форм проблемної лекції є форма, коли під час лекції викладач ставить проблему і робить коротке введення в її розв'язання, при цьому сам процес обговорення проблеми зі студентами переноситься на практичні заняття, а пе-

ревірка правильності знайденого розв'язання — на лабораторні заняття. При такій формі проведення проблемної лекції студент у період підготовки до занять намагається вирішити проблемну ситуацію.

Ефект проблемної лекції визначається її змістом, способом організації спільної діяльності і тими засобами спілкування, які забезпечують ефективну подачу матеріалу. Проблемні лекції активізують діяльність студентів, їх самостійну роботу, засвоєння знань і застосування їх на практиці.

Рішення проблемної ситуації вимагає активізації розумової діяльності і сприяє виникненню інтересу, прагнення знайти істину шляхом залучення раніше засвоєних знань, умінь.

О. Г. Яновська, канд. юрид. наук, доцент кафедри конституційного та адміністративного права

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ЯК МЕТА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

До фундаментальних юридичних дисциплін, що формують необхідний та достатній рівень теоретичної та практичної підготовки майбутнього правознавця, беззаперечно відноситься і навчальний курс «Кримінально-процесуальне право України». Як навчальна дисципліна, курс ґрунтується на базі науки кримінального процесу, кримінального-процесуального права і практики його застосування судами, прокурорами, органами дізнання й слідства, адвокатами.

Метою вивчення дисципліни «Кримінально-процесуальне право України» є усвідомлення студентами її значення для швидкого та об'єктивного розкриття злочинів, для охорони прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у кримінальному судочинстві, для зміцнення законності й правопорядку, охорони інтересів держави і суспільства, вивчення основних положень процесу, принципів діяльності та правового статусу суб'єктів кримінальної процесуальної діяльності, порядку провадження у кримінальних справах. Крім того, безпосереднім завданням опанування майбутніми юристами даної дисципліни є формування практичних навичок професійного юриста, здатного до прийняття самостійних рішень по складним юридичним питанням, набуття вмінь застосування норм кримінального права при